

КОНВЕНЦИЈА
ИЗМЕЂУ ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И
ИТАЛИЈАНСКЕ РЕПУБЛИКЕ О УЗАЈАМНОЈ ПРАВНОЈ ПОМОЋИ У
ГРАЂАНСКИМ И УПРАВНИМ СТВАРИМА

Влада Федеративне Народне Републике Југославије и Влада Италијанске Републике,
у жељи да реше питања која се односе на узајамну правну помоћ између две земље и
пошто су одлучиле да закључе Конвенцију о узајамној правној помоћи у грађанским и
управним стварима,

доле потписани, прописно за то овлашћени, споразумели су се о следећем:

Део I

ПРАВНА ЗАШТИТА ОДНОСНИХ ДРЖАВЉАНА

Члан 1

Држављани сваке стране уговорнице уживаће на територији друге стране правну заштиту личности и имовине под условима који нису мање повољни од оних који се признају домаћим држављанима.

Они ће имати слободан и несметан приступ судским и управним властима ради остваривања и одбране својих права и интереса.

Од њих се, нарочито, не може захтевати никаква кауција нити депозит само зато што су страни држављани или зато што немају свој домицил или своје боравиште у тој земљи.

Ове повластице се дају сходно законима земље где се тражи заштита или помоћ, под резервом поштовања јавног поретка поменуто земље.

Члан 2

Држављани једне стране уговорнице уживаће пред судским властима друге стране, под истим условима као и домаћи држављани, право ослобођења од такса и трошкова, укључујући и бесплатну помоћ неког правника, на основу уверења о имовинском стању.

Члан 3

1. Уверење или исправе које се траже за признање права о којима је реч у члану 2 ове конвенције издаваће надлежна власт стране уговорнице на чијој територији молилац има своје уобичајено боравиште.

2. Ако молилац нема уобичајеног боравишта ни у једној страни уговорници, уверење или исправе о имовинском стању издаће дипломатско или конзуларно представништво оне стране чији је он држављанин.

3. Власт надлежна за издавање поменутог уверења или исправа може тражити од власти друге стране уговорнице обавештења о приходима и о имовинском стању молиоца.

4. Власт надлежна да решава о молби за ослобођење од такса и других трошкова може, у границама својих овлашћења, проверити поднета уверења, исправе и обавештења.

Део II

ДОСТАВА И УРУЧЕЊЕ СУДСКИХ И ВАНСУДСКИХ АКТА

Члан 4

Судска и вансудска акта, намењена лицима која бораве или која су настањена на територији једне или друге стране уговорнице, достављаће се непосредно, с једне стране, преко секретаријата за правосудну управу народних република: Србије, Хрватске, Словеније, Босне и Херцеговине, Македоније и Црне Горе, а с друге стране, преко Министарства правде Италијанске Републике.

Међутим, у оправданим случајевима крајње хитности, надлежне судске власти две земље могу општити непосредно међу собом.

Члан 5

Одредбе члана 4 не искључују право страна уговорница да преко својих дипломатских или конзуларних представништава достављају директно судска и вансудска акта намењена њиховим држављанима.

Члан 6

Пропратно писмо уз судска и вансудска акта која се имају доставити биће састављена на службеном језику замољене стране и треба да садржи, поред службеног потписа и печата, следеће податке:

- 1) власт која га је издала,
- 2) природу акта о коме се ради;
- 3) име и звање странака;

4) име и адресу примаоца.

Што се тиче судских и вансудских аката, они ће бити састављени на службеном језику стране молиље и биће снабдевени службеним потписом и печатом.

У случајевима крајње хитности, о којима је реч у члану 4 ове конвенције, уз судска и вансудска акта биће прикључен неоверени превод на службеном језику замољене стране.

Члан 7

Ако је замољена власт ненадлежна, она ће доставити акт по службеној дужности надлежној власти и обавестиће о томе одмах власт молиљу.

Члан 8

1. Достава аката врши се у складу са законодавством замољене стране уговорнице.
2. Замољена власт ограничава се на то да изврши уручење акта лицу коме је он намењен. Као доказ о уручењу служиће било потврда о продаји са датумом и потписом примаоца било потврда замољене власти о томе да је уручење извршено и о начину уручења. Један или други такав документ доставља се одмах власти молиљи.
3. Достава акта може се одбити само ако замољена страна сматра да би то штетило њеним сувереним правима, њеној безбедности или њеном јавном поретку.
4. Сваки пут кад се не изврши захтев за уручење неког акта власт молиља ће о томе бити одмах обавештена и биће саопштени и разлози.
5. Потврда којом се констатује да је прималац одбио да прими акт важиће као уручење акта.

Члан 9

Уручење судских и вансудских аката не повлачи плаћање никаквих такса ни трошкова.

Део III

ДОСТАВА И ИЗВРШЕЊЕ ЗАМОЛНИЦА

Члан 10

Замолнице у грађанским и трговинским стварима, које треба извршити на територији једне или друге стране уговорнице, извршаваће судске власти.

Њих ће директно достављати, с једне стране, секретаријати за правосудну управу народних република: Србије, Хрватске, Словеније, Босне и Херцеговине, Македоније и Црне Горе и с друге стране, Министарство правде Италијанске Републике.

Међутим, у оправданим случајевима крајње хитности, судске власти могу општити и директно.

Одредбе овог члана не искључују могућност да стране уговорнице извршавају непосредно, преко својих дипломатских или конзуларних представништава, замолнице за саслушање својих држављана.

Члан 11

Ако је замољена власт ненадлежна, она ће доставити по службеној дужности замолницу надлежној власти и обавестиће одмах о томе власт молиљу.

Члан 12

1. Замолнице у грађанским и трговинским стварима биће извршаване сходно законима замољене стране.

2. Извршење замолнице може се одбити само ако је она такве природе да може штетити сувереним правима, безбедности или јавном поретку земље у којој треба да буде извршена.

Члан 13

Лица чије се сведочење тражи позивају се да предстану суду обичним административним обавештењем. Ако одбију да се одазову том позиву, замољена судска власт примениће средства принуде предвиђена законом њихове земље.

Члан 14

На изричито тражење власти молиље, замољена власт ће, осим ако постоје супротне одредбе у законодавству своје земље:

- 1) извршити замолницу на посебан начин;
- 2) благовремено обавестити власт молиљу о дану и месту кад ће се извршити замолница, како би заинтересоване странке могле томе присуствовати.

Члан 15

Замолнице у грађанским и трговинским стварима треба да буду састављене на службеном језику стране молиље, а пропратно писмо - на службеном језику замољене стране.

У случајевима крајње хитности, о којима је реч у члану 10 ове конвенције, замолнице могу бити састављене на службеном језику стране молиље и треба да буду пропраћене неовереним преводом на службеном језику замољене стране.

Замолнице треба да носе назнаку судске власти која их је издала, име, звање и адресу лица које треба саслушати, питања која ће бити постављена и чињенице које треба утврдити.

Члан 16

Извршење замолница не повлачи плаћање никаквих такса ни трошкова, осим накнаде експертима или других трошкова вештачења.

Део IV

ИЗДАВАЊЕ АКТА О ГРАЂАНСКОМ СТАЊУ И ЛЕГАЛИЗАЦИЈА

Члан 17

Две стране уговорнице издаће, без такса и трошкова, отправке аката о грађанском стању, састављених на њиховој територији кад се то тражи у интересу управног поступка или у корист њихових сиромашних држављана.

Оне ће такође издавати без такса и без трошкова отправке аката о грађанском стању, састављених на њиховој територији кад се та акта односе на странце неког трећег држављанства или на лица без држављанства, која пребивају на територији друге стране уговорнице, и кад се траже у интересу управног поступка.

Акта о грађанском стању састављена или уписана код италијанских или југословенских дипломатских или конзуларних представништава изједначена су са актима о грађанском стању састављеним на одговарајућој територији двеју страна уговорница.

Члан 18

Две стране уговорнице достављаће једна другој преко својих територијално надлежних дипломатских или конзуларних представништава молбе за издавање аката о грађанском стању које им упућују одговарајуће власти.

Члан 19

Под актом о грађанском стању у смислу горњих чланова 17 и 18 треба разумети:

- 1) акта о рођењу;
- 2) изјаве о рођењу мртворођеног детета;

- 3) акта о усвојењу ванбрачне деце, које састављају матичари;
- 4) акта о венчању;
- 5) акта о смрти;
- 6) уписивање у акта о грађанском стању пресуда или одлука о разводу брака, о одвојеном животу, о ништавости или поништењу брака;
- 7) уписивање у акта о грађанском стању наредба, пресуда или одлука о грађанском стању;
- 8) изјаве о слободном брачном стању;
- 9) изјаве надлежних власти једне стране уговорнице којима се тврди да не постоје сметње за склапање брака неког држављанина те стране на територији друге стране.

Члан 20

Доле наведена документа која саставе власти двеју страна уговорница примаће се, без легализације, као доказно средство, док се не докаже супротно, на одговарајућој територији тих страна:

- 1) отправци аката о грађанском стању набројаних у горњем члану 19;
- 2) отправци решења, наредба, пресуда, одлука и друга судска акта надлежних власти две земље;
- 3) писмене изјаве и судска документа уписана или депонована код тих власти;
- 4) бележничка акта;
- 5) уверења о животу уживалаца доживотних пензија;
- 6) преписи и преводи докумената наведених у горњим тачкама 1 до 5, ако су оверени код надлежних власти.

Члан 21

Документа набројана у горњем члану 20 треба да носе потпис и службени печат власти која је овлашћена да их издаје и, кад се ради о отправцима, да буду оверена од поменуте власти. У сваком случају она ће бити по садржини тако сачињена да се види њихова аутентичност.

Део V

СУДСКИ ТРОШКОВИ

Члан 22

Осуде на плаћање судских трошкова изречене у једној од страна уговорница против тужиоца или умешаоца држављанина друге стране уговорнице надлежна власт друге стране уговорнице бесплатно ће огласити извршним на захтев поднет преко, с једне стране, секретаријата за правосудне послове народних република: Србије, Хрватске, Словеније, Босне и Херцеговине, Македоније и Црне Горе, и, с друге стране, преко Министарства правде Италијанске Републике. Такав захтев може, евентуално, поднети непосредно заинтересована странка.

Исто правило се примењује на судске одлуке којима се накнадно утврђује висина судских трошкова.

Члан 23

Одлуке о судским трошковима биће оглашене извршним без саслушања странака, осим у случају да осуђена страна поднесе накнадну жалбу, сходно законодавству земље у којој се тражи извршење.

Власт која је надлежна да решава о захтеву за извршење ограничиће се да испита:

- 1) да ли, према закону земље у којој је пресуда изречена, отправак одлуке испуњава услове потребне за оверу његове аутентичности;
- 2) да ли је, према том истом закону, одлука постала извршна;
- 3) да ли одлука садржи одредбе супротне јавном поретку земље којој припада та власт.

За испуњење услова предвиђених у ставу 2 под 1 и 2 довољна је изјава надлежне власти стране молиље којом се утврђује да је одлука постала извршна.

Надлежност те власти потврђују, с једне стране, секретаријати за правосудну управу народних република: Србије, Хрватске, Словеније, Босне и Херцеговине, Македоније и Црне Горе, и, с друге стране, Министарство правде Италијанске Републике.

Део VI

ОПШТЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24

У смислу ове конвенције:

- 1) израз "држављанин" означава и свако правно лице и друга тела основана на територији једне или друге стране уговорнице у складу с њиховим законодавством;
- 2) израз "судске власти" означава правосудне органе за грађанске, трговинске и управне ствари.

Члан 25

Сваки спор који би могао настати у вези са тумачењем или применом ове конвенције који не би био решен дипломатским путем изнеће се, на тражење једне или друге стране, пред Међународни суд правде, осим ако се стране уговорнице сложе да га реше на други начин.

Члан 26

На дан ступања ове конвенције на снагу престаће да важе одредбе Конвенције о правној и судској заштити односних држављана, потписане у Риму 6. априла 1922. године, изузев одредаба ове задње Конвенције о правној помоћи у кривичним стварима. Међутим, члан 4 став 1, члан 6 став 1, члан 10 ст. 1 и 2, и члан 15 став 1 ове конвенције примењиваће се и на правну помоћ у кривичним стварима.

Члан 27

Ова конвенција ступа на снагу тридесет дана по размени ратификационих инструмената која ће се извршити у Београду.

Она остаје на снази све док је једна од страна уговорница не откаже обавештењем годину дана унапред.

У потврду чега су пуномоћници, прописно овлашћени, потписали ову конвенцију.

Рађено у Риму, 3. децембра хиљаду девет сто шездесете године у два оригинала на француском језику.